

Slovo k povzbuzení na neděli 22. března 2026, na **5. neděli postní – A**
Biblická čtení: Ez 37,12–14; Ž 130; Řím 8,8–11; Jan 11,1–45

Milé sestry, milí bratři,

na dnešní neděli zaznívá další dlouhý výrazný úryvek Janova evangelia: svědectví **o vzkříšení Lazara**. Jde o jeden ze **tří zázraků vzkříšení** mrtvých, respektive navrácení do života, které Kristus podle evangelia během svého **pozemského** života vykonal; vedle Lazarova jsou to ještě oživení syna naimské vdovy a dcery Jairovy.

Vyprávění o vzkříšení Lazara má velkou **předobraznou i obraznou sílu**. Je předznamenáním konečného **vzkříšení** mrtvých, jakož i Kristova vlastního **zmrtvýchvstání**. To dnes naznačily i obě zbývající biblická čtení. Nicméně, podobně jako setkání se samařskou ženou a uzdravení slepého od narození o nedělích předešlých, se **evangelium o vzkříšení Lazara** čte především **s ohledem na čekatelé křtu**: Jako povzbuzení ke křtu opravdu dojít. Ale také s ohledem na všechny **ostatní**, třeba již dávno pokřtěné, s pohledem na blížící se obnovu **křestního vyznání** o Velikonoční vigílii: Abychom své trojí „ano“ a „věřím“ mohli zkusit říci co možná nejupřímněji. Protože **oživení Lazara** je jedním z nejkrásnějších a nejdůležitějších novozákonních obrazů a vzorů toho, co nazýváme **křestní proměnou**.

V případě **Lazara**, podobně jako u ostatních dvou novozákonních zázraků ožívování mrtvých, totiž **nejde** o stejný druh vzkříšení jako v případě Kristova zmrtvýchvstání, ani jako v případě očekávané spásy duše po smrti a vzkříšení těla na konci věků. **Lazar** je zázračně **oživen**, ale **vrácen** ještě **zpět** do tohoto **života**. Lazar je vrácen do stejného **pozemského života**, jaký žil a který jednou bude stejně uzavřen smrtí. Dříve nebo později **znovu zemře** a teprve pak bude jeho duše vzata do nebe a na konci věků dovzkříšeno i tělo; už starou křesťanskou tradicí je uctíván jako svatý Lazar.

Na druhou stranu jeho pozemský život dostal tímto zázrakem bezpochyby **docela novou kvalitu**: Lazar už nad smrtí bude ten, který byl **Kristem zázračně vzkříšen**. Tato událost určitě nějak **ovlivnila** i celý zbytek jeho života. I jeho **přátelství s Kristem** muselo dostat novou dimenzi. Konečně, podle starých legend se Lazar následně stal věrným **vyznavačem** a hlasatelem Krista zmrtvýchvstalého a měl nakonec zemřít mučednickou smrtí za Domiciánova pronásledování.

Ne nepodobně Lazarovi by to mělo být **i s námi**, s naší vlastní křestní, křesťanskou **proměnou**. Právě proto se dnešní **evangelium** čte v souvislosti s **křestní tematikou**. Spolu se svatým Pavlem přeci vyznáváme, že ve křtu bychom měli **umírat** starému způsobu života (hříchu, sobectví, zlu, svévoli, nevěře) a měli bychom být **vzkříšení** Boží milostí k životu novému (k víře, naději a lásce, k následování Krista). Žít podle Ducha bychom měli, jak zaznělo i v dnešním druhém čtení.

I **my po křtu** vždy pokračujeme ve svém životě. Onen **nový život** po křtu se odehrává **stále na této zemi**, zpravidla **ve stejném prostředí** a často **se stejnými lidmi** jako před ním.

Ale tento **život**, i navzdory naší přetrvávající slabosti, by přeci jen měl být nějak **nový**. A o to právě jde. Měl by být **nový** novým **vztahem s Bohem**. Jím by měl dostat **nový** rozměr, novou sílu a dimenzi. A novou radost. Kristova tajemná přítomnost by se měla stát novou **konstantou** takového života, i ve všech jeho složitostech, výšinách i pádech.

Jistěže, **vztah s Bohem, Kristem** člověk může mít a často reálně má **i před křtem**. Avšak křtem, i díky otevření **svátostného světa**, tento vztah dostává opravdu **novou kvalitu**. Možná si tuto **novost** můžeme přestavit – a to je přirovnání už starých církevních otců – jako **svatbu** dvou lidí. I ti se už před svatbou mají rádi, mají spolu vztah, sbližují se. Ale až **svatbou** – v ideálním případě – se jejich vztah nějak **završí**, začnou spolu žít, spojí se a začnou život dávat i dál. Duše člověka je nevěstou, Kristus ženichem.

A otcové šli ve svých alegoriích – možná poněkud odvážně – ještě dál, když přirovnali křest či eucharistii dokonce **k manželskému loži**, kdy k duši přichází a do ní vchází její nebeský ženich, **Kristus**, zůstává v ní, zanechá cosi ze sebe a činí ji tak Božsky plodnou.

Proměna a **novost** křesťanskost života je tedy dána **novostí vztahu s Bohem**. Novostí, která by nás měla Bohu, Kristu a Boží lásce stále více **připodobňovat**, respektive **přízpůsobovat**. Měla by na nás mít **dobry Boží vliv**.

Vztah přeci **proměňuje**, má sílu proměňovat a **přízpůsobovat** jednoho druhému. Už i ten mezilidský. Natož vztah s Bohem, který se **vtělením** jednou provždy přízpůsobil **člověku**.

Ale protože i po křtu zůstáváme **slabí a křehcí**, musí být **novost** vztahu s Bohem stále **obnovována** Boží milostí. Například právě obnovou křestního vyznání, svatou zpovědí („pracným křtem“, jak se také nazývá), lítostí, modlitbou či touhou. A skutky lásky. Jen **díky setrvání s Bohem** a u něj, ať se děje, co se děje, **má** naše **láska nadějí** být Bohem znovu zapalována a očišťována.

Pro čekatelé křtu tak chce být dnešní evangelium **povzbuzením touhy po křtu**. Už nyní díky víře, kterou Bohu již delší dobu otevírají svá srdce, jsou Božím Duchem ožívováni, mají s Bohem vztah. Přesto až **křtem** (a následným biřmováním a prvním svatým přijímáním) se má stát jejich přátelství s Kristem ještě **silnějším a hmatatelnějším**, když se jim otevře **nově svět Boží**. A tím nějak i ten **pozemský**, do něhož se ne nepodobně Lazarovi přeci také **vrátí**.

Pro nás všechny ostatní, už třeba dávno pokřtěné, nechť se dnešní evangelium stane **připomínkou**, že celé naše křesťanství, náš vztah s Kristem by měly být **kvalitou** našeho života. Základním, živým, **vertikálním vztahem**, který je třeba stále **obnovovat**, o obnovu prosit, Boha nově hledat. **V tomto světě** a pro tento svět, v němž jako **Lazaři** (a to i klidně metaforicky vnímáno) spolu žijeme. A máme společně spět **k věčnosti**.

I v tomto posledním nasměrování nám může být **Lazar vzorem**, což velmi svébytně vystihl ve svém fiktivním, geniálním – byť z křesťanského pohledu jistě i kontroverzním – románu **Poslední pokušení** Nikos Kazantzakis: Židé po vzkříšení Lazara, které se rozkřiklo, ho přicházejí zabít, aby zničili toto živé svědectví Kristovy Boží moci. Než tak učiní, jeden z nich, jménem Barabáš, se ho zeptá, zda lepší byla smrt, pohled do věčnosti, anebo život. Lazar odvětlí něco ve smyslu, **že ani neví, že je to vlastně stejné...**

A měl vlastně pravdu. Vždyť nebe má být zase vztah, **plnost vztahu s Kristem**, blažené patření na jeho tvář. A také věčný **vztah** s ostatními **lidmi** a celým proměněným **světem**. Živý **vztah s Bohem** proto pomáhá **čelit strachu** ze smrti, jakož i snaze konat v životě **dobro**.

Milé sestry, milí bratři, všichni stále nějak potřebujeme zázračné **kříšení z mrtvých**, toho mrtvého v nás, odumřelého ve vztahu s Bohem i lidmi, a to **zpět do tohoto života**. Potřebujeme **křestní** proměnu, její **obnovu**, obnovu vztahu s Bohem a lidmi. Celý proces **nemusí být lehký**, umírání není lehké, ani **Lazar** možná neumíral lehce. Ale byl **vzkříšen**.

Zkusme tedy Krista **nechat oživit** vše zemřelé dobré v nás, náš vztah s Bohem, vztahy s lidmi i světem. Jedna z věcí, která ovšem takovému Božímu oživení může **bránit**, je takový **stav nitra člověka**, jak jej trefně popsal francouzský spisovatel a filozof **Charles Péguy**: «Je něco horšího než mít špatné názory. Je to mít názory hotové. Je něco hrošího než mít špatnou duši, ba dokonce i než kazit si duši. Je to mít duši hotovou. Je něco hrošího než mít zvrácenou duši. Je to mít duši zvykovou. Stalo se už, že milost pronikla neuvěřitelnými cestami a neuvěřitelnými milostmi do špatné, ano i zvrácené duše; a stalo se už, že bylo zachráněno něco, co se zdálo ztraceno. Ale nestalo se, že by zvlácnělo něco, co bylo nalakované; aby bylo prolnuto něco, co bylo neprodyšné; aby ssálo něco, co bylo zvykové».

Dodejme snad: nestalo se ještě, že by bylo **oživeno** něco, co je skálopevně přesvědčeno, že žije, ale ve skutečnosti by byl zmrtněl. Co se **nechvěje**, nejen není pevné, ale je i **mrtvé**...